

Vrchní lesní správce knížete ze Schwarzenbergu a synovec Karla Havlíčka Borovského

Jmenoval se stejně, jako jeho otec, který byl druhým bratrem Karla Havlíčka Borovského (1821 - 1856). **Josef Havlíček starší** se narodil v Borové 12. března 1830. V letech 1840-46 navštěvoval německobrodské gymnasion, 1847-49 absolvoval dvouletý filozofický kurs v Praze, načež se stal 1850-52 hospodářským praktikantem v Lipnici a Borotíně. V letech 1850-54 vystudoval hospodářskou akademii v Uherském Altenburgu a po absoluturiu byl v roce 1855 přijat za sekretáře hraběte Hompesche v Jaroslavcích na Moravě, v jehož službách setrval jako hospodářský ředitel velkostatku Radlów u Tarnova až do roku 1869, kdy byl tento velkostatek prodán. Tehdy byl Havlíček přijat do státní služby jako geometr a referent odhadní komise při regulaci pozemkové daně a přidělen do Kutné Hory, později do Štýrského Hradce a konečně do Pulje. Po ukončení prací byl penzionován jako vrchní revident při katastru v Kutné Hoře. V červenci 1861 se Josef Havlíček st. oženil s Karolinou Wenkeovou (*8. 5. 1839 Mor. Krumlov, +12. 12. 1905 Kutná Hora). Karolina byla dcerou Aloise Wenke (hospodářského ředitele knížete Liechtensteina v Moravském Krumlově) a jeho manželky Anny roz. Steindlové, dcery MUDr. Františka Steindla, lékaře v Dolních Kounicích na Moravě.

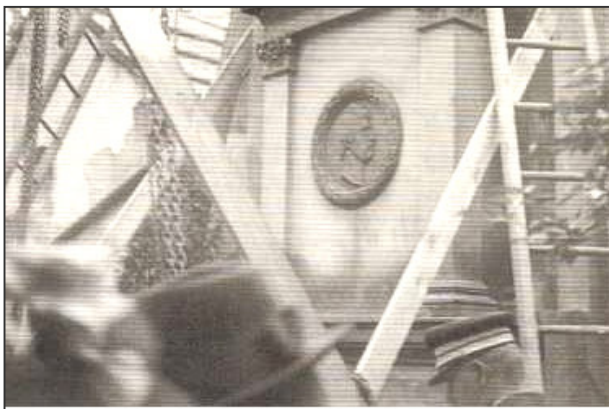
Manželé Havlíčkovi měli jediného syna. **Josef Havlíček mladší** se narodil dne 9. října 1873 v Kutné Hoře, kde tehdy jeho rodiče bydleli. Poněvadž jeho matka pocházela z lesnické rodiny a Josef jezdil k prarodičům do Moravského Krumlova již jako dítě, líbilo se mu tam. Zároveň kromě matky ovlivněn i prarodiči, mladý Josef si vybral za životní povolání lesnictví. Absolvoval čtyři třídy c. k. státního reálného gymnasia v Kutné Hoře. Než byl přijat na lesnickou školu, musel absolvovat povinnou lesnickou praxi. Byla mu povolena knížetem Schwarzenbergem jako neplacenému lesnímu praktikantovi. Tak byl přidělen do revíru Kamenný Újezd na panství Krumlov. V roce 1892 dostal povolení k další roční praxi a byl přidělen do revíru Stožec (Hutschenbach), panství Krumlov. Po ukončení praxe nastoupil v roce 1893 na Vyšší lesnickou školu v Bělé pod Bezdězem, kterou ukončil maturitou dle vysvědčení ze dne 31. srpna 1895. Knížecím reskriptem byl Josef dne 1. března 1896 přijat do služeb jako provizorní lesní adjunkt a zároveň byl také přijat do schwarzenberského penzijního fondu. Byl zařazen do platové třídy B V c, mimo to dostával měsíčně 100 korun jako příplatek na výstroj a také mu byl přidělen služební byt. Službu měl ustanoven v revíru Netolice, panství Protivín. Příštích téměř dvacet let vystřídal řadu služeb.

Do stejné funkce byl 1. 4. 1898 přeložen na revír Poněšice, panství Hluboká, ale již 1. 10. 1898 byl přeložen na lesní úřad Hluboká s platem zlepšeným o jednu třídu s následným nástupem (od 1. 1. 1902) jako definitivní lesní adjunkt. Protože se osvědčil, dočkal se dalšího zvýšení platu a povýšení (1. 11. 1904) na lesního s vedením revíru Litoradlice na stejném panství. Poměrně brzy, již 1. září 1906, byl Havlíček opět povýšen, a to do funkce lesního správce se jmenováním vedoucího revíru Bohouškovice na panství Krumlov. Od 1. ledna 1909 působil na panství Dlouhá Ves jako vedoucí revíru Schätzzův les (Schätzenwald). Ve stejné funkci byl pak ještě přeložen vícekrát; 1. 6. 1910 na revír Chřešřovice (panství Protivín), 1. 10. 1916 na revír Radvanovice (panství Vimperk) a 1. 5. 1919 na revír Lipka (panství Vimperk), kde konečně působil nepřetržitě 12 let. 1. ledna 1925 se stal vrchním lesním správcem knížete ze Schwarzenbergu se zařazením do platové třídy A 7, zůstal však svobodný a bezdětný.

Josef Havlíček byl na tehdejší dobu vynikající fotograf a jak dokazuje jeho služební postup, samozřejmě i po stránce lesnické a organizační byl výborným pracovníkem. Mj. velmi důsledně dbal na udržování plotu kolem Státní rezervace, kde se tehdy ještě vyskytoval vzácný všivec žezlovitý (*Pedicularis sceptrum carolinum*). Zajímala ho ornitologie a také na toto téma napsal několik krátkých článků do odborných časopisů. Porosty revíru Lipka v roce 1929 silně poškodil polom, což Havlíček nesl velmi těžce a zůstaly po něm četné fotografie těchto škod.

Bývalá schwarzenberská myslivna Lipka, kde působil vrchní lesní správce Josef Havlíček. Foto Václav Fencl, 2003.

Fotografie z exhumace pozůstatků Karla H. Borovského pořídil Josef Havlíček v roce 1930, jména osob neuvedena.

V roce 1930 bylo rozhodnuto prozkoumat pozůstatky **Karla Havlíčka Borovského**, uložené v hrobce na pražských Olšanských hřbitovech. Proto úřady jako nejbližšího mužského příbuzného požádaly Josefa Havlíčka, aby jménem rodiny dal souhlas k exhumaci a odbornému lékařskému prozkoumání básnickových pozůstatků. Ani ostatní příslušníci rodiny neměli námitky. K vyzvednutí rakve a opětovnému pietnímu uložení do olšanské hrobky byl Josef Havlíček pozván, obou aktů se zúčastnil a pořizoval i fotografie. Tři z nich, zachycující průběh exhumace, jsou zde připojeny. Bohužel jména osob, ani přesnější datum neznám.

Podle tzv. „Dohody mezi Státním pozemkovým úřadem a JUDr. Adolfem Schwarzenbergem“, mělo být celé panství Vimperk vyvlastněno v rámci pozemkové reformy. Havlíček do státní služby nechtěl a předpokládal, že revír Lipka také bude vyvlastněn. Požádal tedy o přeložení jinam, aby mohl zůstat ve schwarzenberských službách. Bylo mu vyhověno, takže jeho přeložení dnem 1. července 1931 ho přivedlo do revíru Kamenný Újezd na panství Český Krumlov. Tak se Havlíček opět dostal tam, kde jako zcela mladý praktikant začínal svou lesnickou dráhu. Přestože revír Kamenný Újezd byl rozlohou velmi malý, kníže mu ponechal stejný plat, jako měl v Lipce. V Kamenném Újezdě dlouho nesloužil, neboť mu to nedovolil jeho zdravotní stav a proto jednašedesátiletý Havlíček požádal o penzionování. Nebyl důvod mu nevyhovět, a tak mu byl ke dni 1. 1. 1934 přiznán trvalý důchod. V myslivně v Kamenném Újezdě mu byl ponechán byt, aby se nemusel stěhovat.

Později Havlíček vážně onemocněl a byl léčen v českobudějovické nemocnici, kde skonal dne 10. května 1942. Byl pochován 12. května 1942 v Kamenném Újezdě.

Literatura

- *Prozkoumání tělesných pozůstatků K. Havlíčka Borovského na Olšanských hřbitovech. Pestrý týden č. 21, 24. 5. 1930, s. 3.*
- *Synovec Havlíčkův pan lesmistr Havlíček žije v Lipce u Vimperka. Republikán, roč. 12, č. 55, čtvrtek 31. 7. 1930, s. 5.*
- *Brotánek, Jiří Karel: Deset generací Havlíčkovských. Havlíčkův Brod 1946. Vydal MNV H. Brod, 228 stran.*

Předkové a nejbližší příbuzní vrchního lesního správce Josefa Havlíčka

Matěj Havlíček

kupec, Německý Brod
 * 3.2.1792 Velká Losenice
 † 7.7.1844
 oo 29.3.1818 Horní Cerekev
 Josefina Dvořáková
 * 14.8.1791 Horní Cerekev
 † 1.7.1884 Německý Brod
 bona komtesy Filipy z Ugartů

Borová Rudná = Havlíčkova Borová
 Německý Brod = Havlíčkův Brod

Karel Boromejský Oldřich

(Karel Havlíček Borovský)
 redaktor a básník
 * 31.10.1821 Borová Rudná 163
 † 29.7.1856 Sternberk u Slaného
 oo 4.3.1848 Praha
 Julie Sýkorová 1826 - 1855

František Karel

1823 - 1912, manželka Vilemína Traubová
 dcera zámeckého správce ve Zboží č. 1

Josef

* 12.3.1830 Borová Rudná
 † 20.11.1889 Kutná Hora
 oo 1861
 Karolina Wenke * 8.5.1839 Moravský Krumlov
 † 12.12.1905 Kutná Hora, dcera Aloise Wenke
 (lesního správce a hospodářského ředitele
 kníž. Lichtensteina) a Anny, roz. Steindlové

Johana Nepomucena

1832 - 1913, manžel Jan Pujman, kupec z Humpolce

Zdenka

* 23.12.1848 Praha, † 20.9.1872

Vilemína Aloisie

1854 - 1941, manž. Jindřich Šafránek
 ředitel Katastrálního úřadu Praha

Karolina Zdeňka Františka

* 1860 Praha, manžel Vlastimil Zátka
 průmyslník, České Budějovice

Vojtěška Ludmila

* 1869 Praha, manžel Josef Laichter
 JUDr., vládní rada, Praha

Josef

* 9.10.1873 Kutná Hora
 vrchní lesní správce knížete
 ze Schwarzenbergu, svobodný
 † 10.5.1942 České Budějovice

Pavla 1863 - 1942, manžel Arnošt
 Chleborád, ředitel škol v Bechyni